

PROTESTANSKA CRKA

Nikola Slankamenac VIII-3

1.1. Uvod

Protestantizam je opšti izraz za sva hrišćanska verska učenja koja su odvojena od katoličanstva posle reformacije u 16. veku.

- Termin "Protestanti" proističe iz Špijerskog protesta evangelističke klase na Lokalnoj skupštini Špijera, koji je održan 1529. godine: protestovali su protiv ukidanja Špijerove odluke iz 1526. godine, kojom je obećana pravna izvesnost zemljama u kojima je Reformacija sprovedena, pozivajući se u svojim protestima na slobodu veroispovesti za pojedinca.
- Iz verskih i političkih razloga, protestanti su vekovima žrtve progona. Sekularni vladari strahovali su za jedinstvo svojih oblasti vlasti koje su ulile katoličanstvu, gde je njihovo sopstveno carstvo moći identifikovano sa papinim carstvom. S druge strane, mnogi katolici su mučeni i ubijani u oblastima pod protestantima samo zato što su prepoznali papu kao svog poglavog. Veoma važan razlog za veliki broj ratova bio je protestantizam.

2.1. Martin Luter

- Je bio osnivač hrišćanske protestantske (luteranske) crkve u Nemačkoj i jedan od vođa reformacije, sveštenik, profesor moralne filozofije na Univerzitetu u Erfurtu i biblijske egzegeze u

- Lutererovo shvatanje da spasenje i stoga i večni život se ne mogu zaraditi dobrim delima nego se mogu jedino dobiti kao besplatan dar božje miolosti putem vernikove vere u Isusa kao spasitelja od greha. Njegova teologija je opovrgavala autoritet institucije pape učeći da je Biblija jedini izvor božanstvenosti kojim se otkriva znanje od Boga.
- Njegov prevod Biblije u vernakular (umesto latinskog) ju je učinio pristupačnijom laicima, što je događaj koji je imao ogroman uticaj na crkvu i nemačku kulturu. Time je data podrška razvoju standardizovane verzije nemačkog jezika, dodato nekoliko principa umetnosti prevoda, i podstaknuto je pisanje engleskog prevoda, Tindejlove Biblije. Njegove himne su uticale na razvoj pevanja u protestantskim crkvama.
- Njegov brak sa Katarinom fon Bora, bivšom monahinjom, je postao uzor prakse sveštenskog braka, kojim se dozvoljava protestanskom sveštenstvo da stupe u brak

Luterova ruža, opšteprihvaćeni simbol
luteranizma

2.2. Početak sukoba sa Katoličkom crkvom

- Papa gnevan zbog Luterove nauke izdao je 1520. godine bulu Exsurge domini, kojom je osudio 41 navodnu Luterovu zabludu, naredio spaljivanje njegovih knjiga i dao mu 60 dana da mu se potčini. Luter nimalo dirnut tom bulom, bacio ju je u oganj, odnosno spalio zajedno sa spisima onih koji su podržavali papinu nadležnost pred skupinom profesora, studenata i građana Vitenberga 10. decembra te iste godine. Time je on jasno pokazao da raskida sa Rimom

- Godine 1521. papa je izdao novu bulu *Damnatio et excommunicatio Martini Luteri*. Luter i njegove pristalice bili su sada isključeni iz crkve i stavljeni pod prokletstvo. Kada je papa ponovno osudio njegovo učenje, Luter mu je odgovorio preko tri spisa:
- *An den Christlichen adel Deutscher Nation;*
- *Von der Babylonischen Gefangeschaft der Kirche, i-*
- *Von der Feiheit eines Christenmenschen,*
- U njima je izneo sopstvene osnovne koncepcije: spas hrišćaninu donosi vera u Hristovu otkupnu žrtvu, a ne dobra dela koja čini; izvor istine u religiji nije sveta predaja nego Sveto pismo; Crkva nije posrednik između čoveka i Boga, jer unutrašnju religioznost daje neposredno sam Bog. „Samo Isus“, „samo Pismo“, „samo milost“ i „samo vera“ poznata su četiri načela koja su podrazumevala reformacijsko učenje povratka na izvorno, novozavetno, hrišćanstvo. U svojim istupima težio je i ka jeftinijoj crkvi.

Nemačko izdanje iz 1581. Luterovih
„Razgovora za stolom

3.1. Podele i ekstremisti među protestantima

- Tokom širenja protestantizma došlo je do širenja i mnogih događaja među članovima same Reformacije. Tako je 1534. Jan Matthys, osnivač i propovednik anabaptizma, došao je na vlast u Münsteru. Oterao je sve katolike iz grada, nakon što su umereniji sledbenici ovog propovednika odgovorili da ne ubiju sve nepokolebljive.
- Metisov naslednik Jan Bokelson uveo je obaveznu poligamiju u Minsteru i oženio 15 žena, među kojima je bila i udovica Metisova. Njegov saradnik Rotman se zadovoljio sa samo devet žena. Ovaj nasilno usvojeni zakon naišao je na snažan otpor. Pobuna je bila ugušena krvlju, a sve žene koje su odbile prinudno venčanje bile su izložene strašnim mukama i ubijenim

- Već u Luterovom životu bilo je oštih podela i sukoba među reformatorima. Sam Luter je 1552.intervenisao da zaustavi ekstremizam Anreasa Bodenštajna i krajnjih fanatika okupljenih oko Nikolasa Storča koji su sebe nazivali abecednim abecedama ili prorocima.

- Katolička strana često optužuje protestantizam za sektaštvo. Zaista, mnoge hrišćanske sekte proizlaze iz redova takozvanih slobodnih crkava (koje se nazivaju i crkve reformacionog nasleđa).
- Postoji nekoliko karakteristika koje su zajedničke većini sekti i po kojima se one mogu prepoznati:
 1. Potpuna netolerancija prema većinskoj Crkvi.
 2. Proizvoljno tumačenje Biblije
 3. Kruto, bukvalno tumačenje biblijskih tekstova
 4. Selektivna i manipulativna upotreba biblijskih citata
 5. Akcenat na ulozi lidera (osnivača)....

Protestantska crka

Хвала на пажњи,надамо се да сте
уживали!

